

AGROTECHNOLOGIJŲ FAKULTETO DEKANAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VETERINARIJOS STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ SAVARANKIŠKO DARBO
ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m. d. Nr. AT V1-
Vilnius

T v i r t i n u Veterinarijos studijų programos studentų savarankiško darbo organizavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Dekanė

Ramunė Vanagaitė

dr. Erika Kubilienė

**VILNIAUS KOLEGIJOS
AGROTECHNOLOGIJŲ FAKULTETO VETERINARIJOS STUDIJŲ
PROGRAMOS STUDENTŲ SAVARANKIŠKO DARBO ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Studentų savarankiško darbo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja veterinarijos studijų programos studentų savarankiško darbo principus, siekiant ugdyti profesinius įgūdžius, gebėjimą dirbti savarankiškai ir komandoje bei taikyti teorines žinias praktikoje.

2. Apraše naudojamos sąvokos:

2.1. Studento savarankiškas darbas – tai studijų dalyko (toliau – dalykas) apraše numatytų užduočių vykdymas tiesiogiai nedalyvaujant dėstytojui.

2.2. Studentų konsultavimas – tai dėstytojo veikla, skirta teikti metodinę pagalbą praktinių ir teorinių užduočių atlikimui, aiškinti užduotis ir padėti spręsti sudėtingus klausimus, susijusius su veterinarine veikla.

3. Studentų savarankiško darbo apimtis kiekvienam dalykui nustatyta studijų plane.

4. Studentų savarankiškam darbui atlikti rekomenduojama skirti:

4.1. Kursinio darbo, projekto rengimui – 30–60 akademinių valandų.

4.2. Darbui su knyga/dokumentais, savarankiškai informacijos šaltinių paieškai ir analizavimui - 5–10 akademinių valandų;

4.3. Individualios ar grupinės (komandinės) užduoties atlikimui – 15–30 akademinių valandų;

4.4. Pasirengimui kontroliniam darbui, koliokviumui – 5–10 akademinių valandų;

4.5. Pasirengimui laboratoriniam ar praktiniam darbui – 2–3 akademinės valandos;

4.6. Pasirengimui seminarui: 5–10 akademinių valandų;

4.7. Pasirengimui dalyko egzaminui, projekto gynimui – 4–8 akademinės valandos, skaičiuojant vienam kreditui;

4.8. Aprašo 4.1-4.7 papunkčiuose nepaminėtiems savarankiškiems darbams atlikti skirtas valandas nurodo dalyko dėstytojas.

5. Bendras studentų savarankiško darbo valandų skaičius nurodytas dalyko apraše ir studijų plane turi sutapti.

6. Organizuojant studentų savarankišką darbą, vadovaujamosi šiais principais:

6.1. orientavimo į studijų rezultatus;

6.2. studijų formų ir metodų taikymo įvairovės;

6.3. konsultavimo sistemingumo ir nuoseklumo;

6.4. vertinimo objektyvumo.

II SKYRIUS

STUDENTŲ SAVARANKIŠKO DARBO FORMOS, DARBŲ TIPAI

7. Studentų savarankiško darbo formos parenkamos priklausomai nuo studentų skaičiaus (individualus, darbas poromis, grupinis), atlikimo vietos (auditorinis, neauditorinis), veiklos pobūdžio ir didaktinių tikslų (naujų žinių įgijimui, susistemimui ir įtvirtinimui, praktinių įgūdžių formavimui, kūrybiškumo ir gebėjimų pritaikyti žinias sudėtingose situacijose ugdymui)

7.1. **Naujų žinių įgijimui** tinkamos šios savarankiško darbo formos: studijų literatūros analizė (pvz., veterinarijos diagnostikos ir gydymo vadovėliai), darbas su moksliniais straipsniais apie gyvūnų sveikatą ir gerovę, susipažinimas su veterinarijos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir kt.

7.2. **Žinių susistemimui ir įtvirtinimui** tinkamos šios savarankiško darbo formos: praktinių situacijų analizė (pvz., gyvūnų ligų atvejai), pranešimų apie veterinarijos inovacijas rengimas ir pristatymas, užduočių sprendimas, taikant žinias apie gyvūnų mitybą, gydymo bei slaugos planus ir kt.

7.3. **Praktinių įgūdžių formavimui** tinkamos šios savarankiško darbo formos: problemų sprendimas, atvejų analizė, realių situacijų imitavimas, procedūrų imitacija ir mokymasis (pvz., injekcijų, kraujo mėginių paėmimo technikos), realūs darbai laboratorijoje/klinikoje (pvz., mikrobiologiniai tyrimai, skiepų praktika), gyvūnų priežiūros metodų pritaikymas.

7.4. **Kūrybiškumo ir gebėjimų pritaikyti žinias sudėtingose situacijose ugdymui** tinkamos šios savarankiško darbo formos: atvejo analizė (realių situacijų analizė ir sprendimų paieška), kūrybinės užduotys (integruojant skirtingas žinias ir idėjas), projektinė veikla, probleminis mokymasis (kūrybiškas žinių taikymas), simuliacijos ir vaidmenų žaidimai, refleksijos užduotys (patirties ir studijų proceso analizė bei nauji būdai problemoms spręsti).

8. Dažniausiai taikomi studentų savarankiško darbo tipai:

8.1. **Referatas** – tai mokslo darbo elementų turintis savarankiškas studijų rašto darbas, skirtas išsamesnei vienos ar kelių studijuojamo dalyko temų analizei, žinioms apie pasirinktą problemą sustiprinti ir sisteminti. Referato kokybę lemia pasirinktos temos analizės išsamumas, detalumas ir nuoseklumas. Rašant referatą, remiamasi mokslo šaltiniais, teisės aktais, statistikos duomenimis. Rengiant referatus siekiama ugdyti studentų gebėjimus išplėsti studijuojamo dalyko žinias bei įgyti mokslinio darbo rengimo įgūdžių: gerina gebėjimus atsirinkti tinkamus informacijos šaltinius ir kryptingai dirbti su moksline literatūra, logiškai, nuosekliai analizuoti, sisteminti ir apibendrinti surinktą informaciją, lavinti mokslinį kalbos stilių. Referatai gali būti rengiami individualiai ar grupėmis. Jei referatas rengiamas grupėmis, būtina nurodyti kiekvieno grupės nario indėlį. Referatų temų sąrašą dažniausiai pateikia studijų dalyko dėstytojas. Atsiskaitymo už referatus būdai: rašytinis referatas; rašytinis referatas su jo žodiniu pristatymu. Referatą turi sudaryti: antraštinis lapas, turinys, įvadas, aprašomoji (analitinė) dalis, išvados bei informacijos šaltinių sąrašas. Rekomenduojama referato apimtis – 7–10 puslapių. Tikslesnę darbo apimtį nustato dalyko dėstytojas, remdamasis Kolegijos bendraisiais studijų rašto darbų reikalavimais.

8.2. **Projektas**, skirtas išsamiai konkrečios, realios problemos analizei ir sprendimui. Projektas gali būti rengiamas individualiai, tačiau dažniausiai tai – bendradarbiavimu ir komandiniu darbu grindžiama veikla. Dažnai problema sprendžiama pasitelkiant multidisciplininį požiūrį, t.y. vertinant ją iš įvairių pozicijų, taikant skirtingų sričių teorines ir praktines žinias, todėl projektiniai darbai ypač tinkami integruotiems kelių studijų dalykų savarankiškiems darbams rengti. Rengiant projektinius darbus, plėtojami problemų sprendimo, kūrybiškumo, iniciatyvumo, analitinio bei holistinio mąstymo, darbo komandoje, pasiskirstymo užduotimis, atsakomybės prisiėmimo už savo įsipareigojimus gebėjimai.

Rengiant projektinį darbą, integruojami įvairūs informacijos, duomenų rinkimo bei analizės metodai. Problemai tirti pasitelkiamos ne tik teorinės žinios, analizuojama ir sisteminama mokslinė literatūra, tačiau nagrinėjami teisiniai bei kiti dokumentai, renkami statistikos duomenys.

Projektinio darbo ataskaitos apimtį nustato dėstytojas. Priklausomai nuo pasirinktos problemos darbo apimtis gali būti nuo 6 iki 15 puslapių. Jei projektinis darbas rengiamas studentų grupės, būtina nurodyti kiekvieno grupės nario indėlį.

Svarbus projektinio darbo elementas – viešas jo pristatymas. Pristatymai paprastai organizuojami dalyko paskaitų metu. Didesnės apimties projektai gali būti pristatomi Fakulteto ar visos Kolegijos bendruomenei.

8.3. Kursinis darbas – tai studento savarankiškas darbas, teorinių žinių pagrindu analizuojantis konkrečią praktinę problemą ir atskleidžiantis studento teorines žinias, praktinius įgūdžius bei profesines kompetencijas. Studentas darbe analizuoja pasirinktą temą, išryškindamas problemos aktualumą, atlikdamas taikomuosius tyrimus, priima atitinkamus sprendimus, daro išvadas.

8.4. Seminaras. Pagrindinis seminaro bruožas yra diskusijos. Seminaro tikslas yra ugdyti gebėjimą kritiškai mąstyti, spręsti problemas, lavinti iškalbą, išreikšti nuomonę. Pirmiausia numatoma seminaro tema, tikslas ir bendras diskusijos pagrindas (knyga, televizijos programos, ekskursija ir panašiai) – tai, apie ką bus kalbama seminaro metu. Labai svarbu, kad studentai turėtų specifinių žinių tais klausimais, kuriais bus diskutuojama, todėl reikia gerai apgalvoti ir iš anksto pateikti studentams pasiruošimo seminarui užduotį ir dalyvavimo seminare vertinimo kriterijus.

8.5. Ekskursija – tai kolektyvinis kuo nors įdomių objektų, vietų lankymas pažintiniais tikslais. Ekskursijos gali būti klasifikuojamos pagal turinį, sudėtį ir dalyvių skaičių, organizavimo vietą, trukmę, organizavimo formą, judėjimo būdą. Gali būti ekskursijos-konsultacijos, kai pateikiami atsakymai į ekskursantų klausimus. Ekskursija-demonstracija – tai vaizdinė supažindinimo forma. Ekskursija-paskaita – tai žinių perdavimo forma studijų programos kontekste.

8.6. Mokslinis straipsnis – tai straipsnis, paskelbtas recenzuojamame leidinyje, turintis konkrečiai mokslo krypties įprastą mokslinį aparatą (išnašas ar (ir) bibliografiją, ar (ir) metodologijos aprašą, ar (ir) statistines lenteles ir pan.) ir atitinkantis tos mokslo krypties moksliskumo kriterijus. Mokslinis straipsnis, pagal atitinkamo leidinio reikalavimus parengtas kartu su dėstytoju, gali būti pristatomas konferencijose.

8.7. Pranešimas. Pranešimus galima rengti įvairiomis su dalyko turiniu susijusiomis temomis. Pranešimas turi būti logiškas ir išsamus, bet trumpas, sklandus, aiškus. Paprastai pranešimai pristatomi naudojantis programa *Microsoft PowerPoint*. Gali būti rengiamas standinis pranešimas. Detalesnius reikalavimus pranešimui pateikia dalyko dėstytojas.

8.8. Probleminio mokymo/si savarankiškas darbas. Atliekant šį darbą didžiausias dėmesys skiriamas problemoms, su kuriomis studentai susidurs profesinėje veikloje. Probleminiai savarankiški darbai skatina studentus taikyti giluminį požiūrį į problemos sprendimą, būti atsakingais už priimtus sprendimus ir padeda išsiugdyti poreikį nuolat tobulėti.

8.9. Praktikos ataskaita. Rašto darbas/pranešimas, kuriame studentai pristato ir analizuoja praktikos turinį, numatytą studijų programoje / dalyko apraše, tikslų įgyvendinimą ir rezultatų pasiekimą.

8.10. Refleksijos ataskaita. Refleksija skirta asmeninei mokymosi, profesinei veiklai bei patirčiai apmąstyti ir tobulinti. Refleksija sudaro prielaidas naujai pažvelgti į jau turimas žinias ir patirtį, skatina tobulinti profesinės veiklos kokybę. Reflektuojant įgyjamos naujos žinios, įgūdžiai, nauja veiklos ar mokymosi prasmė. Patirties apmąstymas ir analizė, arba refleksija, – svarbi mokymosi galimybė, kai analizuojamos realios problemos, kurios yra vienintelės, nepakartojamos ir neaprašytos jokiuose vadovėliuose.

III SKYRIUS

STUDENTŲ SAVARANKIŠKO DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Studentų savarankiško darbo organizavimo modelį ir vertinimo metodiką rengia dalyko dėstytojas arba dėstytojų grupė (kelių dalykų integruotos savarankiško darbo užduoties atveju). Organizuodamas studentų savarankišką darbą, dalyko dėstytojas / dėstytojų grupė:

9.1. formuluoja savarankiško darbo tikslus ir uždavinius;

9.2. numato savarankiško darbo formas (savarankiškas darbas teorinėse paskaitose, pasiruošimas tarpiniams atsiskaitymams, praktiniai darbai, laboratoriniai darbai, dalyko kursinis darbas/ projektas ir pan.). Numatytų užduočių atlikimą suderina su veterinarinės veiklos praktikos reikalavimais.

9.3. numato savarankiškų darbų atlikimui reikalingus išteklius (savarankiško darbo užduočių temos, savikontrolės klausimai kiekvienai temai iš kurios numatytas tarpinis atsiskaitymas, tarpinių atsiskaitymų grafikas, praktinio darbo užduotys, praktinio/laboratorinio darbo atlikimo metodiniai nurodymai, praktinio/laboratorinio darbo ataskaitos formos, kursinio darbo / projekto metodiniai nurodymai ir pan.);

9.4. numato savarankiško darbo vertinimo sistemą, teikia aiškius vertinimo kriterijus, akcentuojant praktinių įgūdžių demonstravimo kokybę ir dalyko studijų pradžioje supažindina studentus;

9.5. parengia dalyko savarankiško darbo užduotis, pateikia studentams darbo atlikimo metodikas (pvz., kaip atlikti gyvūno sveikatos patikrinimą, diagnostinius tyrimus), numato vertinimo kriterijus. Rengiant savarankiško darbo užduotis, dėstytojas privalo įvertinti ar studentas turės pakankamai kitų dalykų žinių nurodytai užduočiai pilnai atlikti;

9.6. numato atsiskaitymo terminus ir dalyko studijų pradžioje supažindina studentus;

9.7. sudaro konsultacijų grafiką. Konsultacijų būtinybė, skaičius ir paskirtis bei forma (individuali ar grupinė, tiesiogiai bendraujant ar nuotoliniu būdu) gali skirtis priklausomai nuo savarankiško darbo užduoties;

10. Studentai su dalyko apraše numatytais savarankiško darbo užduotimis supažindinami dalyko studijų pradžioje, o su konkrečios užduoties apimtimi (val.), tipu, laiko limitu (dienomis), vertinimu – savarankiško darbo užduoties pateikimo metu.

11. Konkrečių užduočių pateikimo studentams laiką numato dalyko dėstytojas, įvertindamas užduoties sudėtingumą, galutinio rezultato pateikimo formą.

12. Dėstytojas, planuodamas ir organizuodamas savarankišką darbą, turi vadovautis dalyko aprašu.

13. Visos savarankiško darbo užduotys studentams pateikiamos raštu ir komentuojamos žodžiu.

14. Savarankiški rašto darbai įforminami vadovaujantis Kolegijos bendraisiais studijų rašto darbų reikalavimais.

15. Studentų savarankišką darbą koordinuoja ir darbo organizavimu susijusį grįžtamąjį ryšį teikia dalyko dėstytojas.

IV SKYRIUS

STUDENTŲ SAVARANKIŠKO DARBO VERTINIMAS

16. Vertinant studentų savarankišką darbą vadovaujamosi Vilniaus kolegijos studijų tvarka, Studijų pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu. Studijų rezultatų vertinimą organizuoja dalyko dėstytojas. Atsižvelgiant į darbo tikslą, rezultatų vertinimas gali būti kriterinis (vertinimas pagal iš anksto numatytus kriterijus), formuojamasis (vertinimo procese dalyvauja studentai) ir kaupiamasis (apibendrinami ir vertinami smulkūs darbai). Vertinant savarankišką darbą, vertinimo kriterijuose prioritetą teikiamas

gebėjimui pritaikyti teorines žinias praktikoje, procedūrų atlikimo tikslumui (pvz., diagnostinių priemonių naudojimas), refleksijai apie darbo rezultatus ir problemų sprendimus.

17. Savarankiškas darbas vertinimui pateikiamas dėstytojo nurodytu laiku. Bendru dėstytojo ir studentų sutarimu, savarankiškas darbas gali būti pristatytas ir įvertintas anksčiau laiko. Vėluojant pristatyti darbą, vertinimo kriterijuose gali būti numatytas pažymio mažinimas.

18. Siekiant užtikrinti aktyvų studentų darbą per visą studijų semestrą, gali būti numatomi tarpiniai savarankiško darbo vertinimai (pvz., nustatant tam tikrą atlikto darbo procentą arba atliekant atskirų darbo užduoties dalių vertinimą).

19. Studentų savarankiški darbai vertinimui pristatomi raštu, žodžiu, elektronine ir kitomis studijų procese naudojamomis rašto darbų pateikimo formomis. Jei numatomas savarankiškų darbų rezultatų viešas pristatymas, studentams nurodomi konkretūs darbo pristatymo reikalavimai (forma, apimtis, trukmė).

20. Savarankišką darbą vertina dalyko dėstytojas / dėstytojai dešimties balų sistemoje ir įveda šį pažymį į dalyko kaupiamąjo balo formulę Akademinėje informacijos sistemoje (AIS).

21. Jei vertinamas integruotas (kelis dalykus apimantis) savarankiškas darbas, nustatomas kiekvieno dalyko svoris kaupiamajame vertinime. Kiekvienas dėstytojas individualiai įvertina darbą pagal nustatytus ir studentams iš anksto pateiktus savarankiško darbo vertinimo kriterijus.

22. Vertinant grupinį savarankišką darbą, vertinimo procese gali dalyvauti studentai. Šiuo vertinimo atveju įvertinamas kiekvieno studento indėlis į atliktą darbą.

23. Savarankiškas darbas turi būti atliktas vadovaujantis etiško akademinio elgesio principais, remiantis veterinarijos profesinės etikos reikalavimais ir nepažeidžiant kitiems asmenims priklausančių autorių teisių. Tiesiogiai ar netiesiogiai panaudotos kitų šaltinių citatos turi būti pažymėtos nuoroda į informacijos šaltinių sąrašą. Nustačius, kad savarankiškas darbas atliktas nesąžiningai, yra plagijavimo požymių, darbas nevertinamas. Priklausomai nuo savarankiško darbo tipo, tolimesni sprendimai priimami Kolegijos nustatyta tvarka.

24. Paskelbęs savarankiško darbo vertinimo rezultatus, dalyko dėstytojas / dėstytojai raštu ir/ar žodžiu informuoja studentus individualiai apie pagrindinius savarankiško darbo privalumus, trūkumus ir klaidas.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Šį Aprašą ir jo pakeitimus įsakymu tvirtina Fakulteto dekanas.

27. Aprašas įsigalioja nuo įsakymo pasirašymo dienos.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus kolegija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Veterinarijos studijų programos studentų savarankiško darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramunė Vanagaitė Dekanas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-12-17 13:19
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-08-18 14:50 - 2028-08-16 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Savarankisko_darbo_tvarka_Veterinarija_2024_12_17.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20241203.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Registavimo data" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente Metaduomuo "Dokumento registracijos Nr." privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-12-17 nuorašą suformavo Rasa Burneikienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-